

INVEST EXPO – „Ochrona środowiska jako wyzwanie ...”

Prawo gospodarki odpadami w inwestycjach liniowych

dr inż. Jurand BIENÍ

Katowice, 8 grudnia 2014 r.

Ustawa o odpadach - regulacje w zakresie gospodarowania odpadami

14 grudnia 2012 -> **23 stycznia** 2013

Elektronicznie
podpisany przez
Grzegorz Paczowski
Data: 2013.01.08
14:01:34 +01'00'

DZIENNIK USTAW RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 8 stycznia 2013 r.

Poz. 21

USTAWA

z dnia 14 grudnia 2012 r.

o odpadach^{1), 2), 3)}

• 253 artykuły

• 11 działów; 5 załączników

Ustawa o odpadach - regulacje w zakresie gospodarowania odpadami

▪ Czym jest odpad?

- **podwójny mechanizm definicji**
 - wyłączenie stosowania ustawy do określonych substancji

Wyłączenia w ustawie z 2012r	Wyłączenia w ustawie z 2001r
2) gruntu w pierwotnym położeniu (w miejscu), w tym <i>niewydobytej zanieczyszczonej gleby</i> , i budynków trwale związanych z gruntem;	-
3) niezanieczyszczonej gleby i innych materiałów występujących w stanie naturalnym, wydobitych w trakcie robót budowlanych , pod warunkiem, że materiał ten zostanie wykorzystany do celów budowlanych w stanie naturalnym na terenie, na którym został wydobyty ;	1) mas ziemnych lub skalnych usuwanych albo przemieszczanych w związku z realizacją inwestycji, jeżeli miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego, decyzja o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzja o pozwoleniu na budowę lub zgłoszenie robót budowlanych określają warunki i sposób ich zagospodarowania , a ich zastosowanie nie spowoduje przekroczeń wymaganych standardów jakości gleby i ziemi, o których mowa w <u>ustawie</u> z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,

Ustawa o odpadach - regulacje w zakresie gospodarowania odpadami

▪ Kim jesteś?

- **wytwórca odpadów** - każdy, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów (pierwotny wytwórca) oraz każdy, kto przeprowadza wstępną obróbkę, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów; wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, **chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej.**

Szczególny rodzaj posiadacza

▪ Czyje są odpady?

- **posiadacz odpadów** - wytwórca odpadów lub osoba fizyczna, osoba prawna oraz jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej **będące w posiadaniu odpadów; domniemywa się**, że władający powierzchnią ziemi jest posiadaczem odpadów znajdujących się na nieruchomości;

Podmiot odpowiedzialny za odpady

Ustawa o odpadach - regulacje w zakresie gospodarowania odpadami

Co do zasady:

Art. 27. 1. Wytwórca odpadów jest obowiązany do **gospodarowania** wytworzonymi przez siebie odpadami.

Wytwórca odpadów lub inny posiadacz odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami **wyłącznie podmiotom**, które posiadają:

- 1) zezwolenie na zbieranie odpadów lub zezwolenie na przetwarzanie odpadów, lub
 - 2) koncesję na podziemne składowanie odpadów, pozwolenie zintegrowane, decyzję zatwierdzającą program gospodarowania odpadami wydobywczymi, zezwolenie na prowadzenie obiektu unieszkodliwiania odpadów wydobywczych lub wpis do rejestru działalności regulowanej w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości - na podstawie odrębnych przepisów, lub
 - 3) wpis do rejestru
- chyba, że działalność taka nie wymaga uzyskania decyzji lub wpisu do rejestru.

Jeżeli wytwórca odpadów lub inny posiadacz odpadów **przekazuje** odpady następnemu posiadaczowi odpadów zgodnie z powyższym to **odpowiedzialność** za gospodarowanie odpadami, z chwilą ich przekazania, **przechodzi na tego następnego posiadacza odpadów.**

METODY GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Metody przetwarzania odpadów

Zasada: odpady mogą być przetwarzane **tylko w instalacjach lub urządzeniach**

Instalacje i urządzenia do przetwarzania odpadów **mogą być eksploatowane** tylko wtedy, kiedy spełniają **jednocześnie** dwa warunki (**Art. 29 ust 2**):

- **spełniają wszelkie wymagania ochrony środowiska** wynikające z przepisów:

Ustawy Prawo Ochrony Środowiska (Dz.U.2013.1232)

tytuł III "Przeciwdziałanie zanieczyszczeniom" ,

dział II "Instalacje, urządzenia, substancje oraz produkty"

rozdziału I „Instalacje i urządzenia”

Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 22 kwietnia 2011 r. w sprawie standardów emisyjnych z instalacji (Dz.U.2011.95.558),

- **zapewniają, że pozostałości z przetwarzania odpadów** będą nadal przetwarzane z zachowaniem wymagań określonych w ustawie o odpadach.

METODY GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Metody przetwarzania odpadów

Zakaz: odpady nie mogą być przetwarzane **poza instalacjami lub urządzeniami** (Art. 30)

Wyjątek: dopuszcza się **odzysk** poza instalacjami lub urządzeniami jeżeli nie stwarza zagrożenia dla środowiska, życia lub zdrowia ludzi oraz jest prowadzony zgodnie z wymaganiami określonymi w przepisach w następujących przypadkach:

- odzysk w procesie odzysku **R10** zgodnie z przepisami;
- dla rodzajów odpadów wymienionych w przepisach poddawanych odzyskowi w procesach odzysku **R3, R5, R11 i R12**;
- dla osób fizycznych prowadzących kompostowanie na potrzeby własne.

Warunki realizacji: Minister właściwy do spraw środowiska określa, w drodze rozporządzeń (delegacja art. 30 ust 4 i 5)

METODY GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Przekazanie osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej

- Posiadacz odpadów **może przekazać określone rodzaje odpadów** w celu ich wykorzystania na **własne potrzeby osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej, niebędącej przedsiębiorcą**. (MŚ określa rodzaje odpadów oraz dopuszczalne metody odzysku)
- Osoba fizyczna i jednostka organizacyjna niebędące przedsiębiorcami **mogą poddawać odzyskowi** tylko takie rodzaje odpadów, **za pomocą takich metod odzysku**, określonych w przepisach wydanych na podstawie ust. 10, **i w takich ilościach**, które mogą bezpiecznie wykorzystać na potrzeby własne.

Projekt z dnia 5 lutego 2014 r.

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia ...
w sprawie listy rodzajów odpadów, które osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami mogą poddawać odzyskowi na potrzeby własne, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku²⁾

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 21 kwietnia 2006 r. w sprawie **listy rodzajów odpadów**, które posiadacz odpadów może przekazywać osobom fizycznym lub jednostkom organizacyjnym niebędącym przedsiębiorcami, oraz dopuszczalnych metod ich odzysku (Dz.U. 2006 nr 75 poz. 527, Dz.U. 2008 nr 235 poz. 1614)

(do 24.01.2015)

Projekt **nowego rozporządzenia** – etap:
Uzgodnienia (01.06.2014)

METODY GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Przekazanie osobie fizycznej lub jednostce organizacyjnej

ZAŁĄCZNIK (1)

LISTA RODZAJÓW ODPADÓW, KTÓRE POSIADACZ ODPADÓW MOŻE PRZEKAZYWAĆ OSOBOM FIZYCZNYM LUB JEDNOSTKOM ORGANIZACYJNYM NIEBĘDĄCYM PRZEDSIĘBIORCAMI, ORAZ DOPUSZCZALNYCH METOD ICH ODZYSKU

52	17 05 04	Gleba i ziemia, w tym kamienie, inne niż wymienione w 17 05 03	R14	Do utwardzania powierzchni po rozkruszeniu, jeśli jest to konieczne do wykorzystania odpadów, oraz z zachowaniem przepisów odrębnych w szczególności przepisów prawa wodnego i prawa budowlanego
53	17 05 06	Urobek z pogłębiania inny niż wymieniony w 17 05 05	R14	Do utwardzania powierzchni z zachowaniem przepisów odrębnych w szczególności przepisów prawa wodnego i prawa budowlanego

(uzupełnienie o warunki magazynowania i ilość odpadów)

LISTA RODZAJÓW ODPADÓW, KTÓRE OSOBY FIZYCZNE LUB JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE NIEBĘDĄCE PRZEDSIĘBIORCAMI MOGĄ PODDAWAĆ ODZYSKOWI NA POTRZEBY WŁASNE, ORAZ DOPUSZCZALNE METODY ICH ODZYSKU

Lp.	Kod odpadu ¹⁾	Rodzaj odpadu	Proces odzysku ²⁾	Dopuszczalne metody odzysku	Warunki magazynowania i ilość odpadów możliwych do przyjęcia w ciągu roku, dla niektórych odpadów
46.	17 05 06	Urobek z pogłębiania inny niż wymieniony w 17 05 05	R5	Do utwardzania powierzchni po rozkruszeniu, oraz z zachowaniem przepisów odrębnych, w szczególności przepisów prawa wodnego i prawa budowlanego	Magazynowanie pod przykryciem materiałem nieprzepuszczalnym. Dopuszczalna maksymalna ilość odpadów do przyjęcia: 0,2 Mg/m ² .

METODY GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Proces odzysku R5

Dziennik Ustaw Nr 49

— 2082 —

Poz. 356

356

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ŚRODOWISKA¹⁾

z dnia 21 marca 2006 r.

w sprawie odzysku lub unieszkodliwiania odpadów poza instalacjami i urządzeniami

(do 24.01.2015)

- R3 - Recykling lub odzysk substancji organicznych, które nie są stosowane jako rozpuszczalniki (w tym kompostowanie i inne biologiczne procesy przekształcania)(**)
- R5 - **Recykling lub odzysk innych materiałów nieorganicznych (***)**
- R11 - Wykorzystanie odpadów uzyskanych w wyniku któregośkolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 do R10
- R12 - Wymiana odpadów w celu poddania ich któremukolwiek z procesów wymienionych w pozycji R1 do R11(****)

METODY GOSPODAROWANIA ODPADAMI

Kierunki przetwarzania poza instalacjami

- **Wypełnianie terenów niekorzystnie przekształconych (takich jak zapadliska, nieeksploatowane odkrywkowe wyrobiska lub wyeksploatowane części tych wyrobisk)**
 - planowane działania są lub będą określone w trybie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w trybie przepisów prawa budowlanego, albo w drodze decyzji określającej zakres, sposób i termin zakończenia rekultywacji;
 - wypełnianie odpadami prowadzi się do rzędnych przyległych terenów nieprzekształconych z zastrzeżeniem, że warstwę powierzchniową o grubości od 1 do 1,5 m należy formować w sposób zapewniający jej funkcję glebotwórczą.
- **Utwardzanie powierzchni terenów, do których posiadacz ma tytuł prawny, z tym że utwardzanie to nie powinno zakłócać stanu wody na gruncie**
 - określone odpady poddaje się uprzednio kruszeniu.
- **Budowa wałów, nasypów kolejowych i drogowych, podbudów dróg i autostrad, nieprzepuszczalnych wykładzin czasz osadników ziemnych, rdzeni budowli hydrotechnicznych oraz innych budowli i obiektów budowlanych, w tym fundamentów,**
 - pod warunkiem, że zostało to uwzględnione w decyzji wydanej na podstawie przepisów o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym lub prawa budowlanego,
 - działania nie spowodują bezpośredniego zagrożenia szkodą w środowisku lub szkody w środowisku.

EWIDENCJA ODPADÓW

Ustawa o odpadach - regulacje w zakresie gospodarowania odpadami

Art. 236. 1. Do dnia **31 grudnia 2014 r.** do ewidencji odpadów stosuje się **przepisy dotychczasowe.**

- Mianem ewidencji odpadów ustawodawca określa **ilościową i jakościową** ewidencję prowadzoną zgodnie z **katalogiem odpadów**

Kto ma obowiązek prowadzić ewidencję odpadów?

- **Posiadacz odpadów** jest obowiązany do prowadzenia **ilościowej i jakościowej** ewidencji odpadów **zgodnie z przyjętym katalogiem odpadów.**

SPRAWOZDAWCZOŚĆ W ZAKRESIE ODPADÓW

Ustawa o odpadach - regulacje w zakresie gospodarowania odpadami

- Dane w sprawozdaniu uwarunkowane rodzajem prowadzonej działalności (**Art. 75.**)

Podmioty obowiązane do sporządzania sprawozdań składają je w terminie do dnia

15 marca

za poprzedni rok kalendarzowy właściwemu marszałkowi województwa.

Trwałe zaprzestanie działalności – 7 dni od zaprzestania.

Sprawozdania wprowadza się do **Bazy danych o produktach i opakowaniach oraz o gospodarce odpadami (BDO)** przez wypełnienie elektronicznego formularza zamieszczonego na stronie internetowej za **pośrednictwem indywidualnego konta**